

Případová studie Města Sezemice

Tato případová studie je součástí projektu Plánování odpadového hospodářství na municipální úrovni (TD020304) a byla vytvořena s finanční podporou TA ČR.

Řešitelská organizace: Ing. Pavel Novák s.r.o.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTU SEZEMICE

Kraj:	Pardubický
Počet obyvatel:	3 493 (1. 1. 2013)
Obec s rozšířenou působností a pověřená obec:	Pardubice
Rozloha:	22, 15 km ²
Množství produkovaného směsného komunálního odpadu (2013):	747,1 t (213,9 kg/obyv.)
Množství produkovaného biologicky rozložitelného odpadu (2013):	155 t (44,4 kg/obyv.)
Množství produkovaného papíru a nápojového kartonu občany (2013):	142,2 t (40,7 kg/obyv.)
Množství produkovaných plastů občany (2013):	110,1 t (31,5 kg/obyv.)
Množství produkovaného skla občany (2013):	61,4 t (17,6 kg/obyv.)

Odpovědné osoby za organizaci a systém svozu odpadů ve městě: referentka odboru správy majetku a životního prostředí Městského úřadu (MěÚ) v Sezemících (Lic. Simona Doktorová) ➔ vedoucí odboru správy majetku a ŽP (Ing. Jiří Košťál)

Husovo náměstí v Sezemících, Sezemická radnice, Foto: <http://www.sezmice.cz>, Ing. Pavel Novák s.r.o.

SYSTÉM ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Svozová společnost: Služby města Pardubic a.s. (SMP-Odpady a.s.), Flor s.r.o., Václav Ruml, Technické služby města Sezemice (příspěvková organizace města)

Společnost **SMP-Odpady a.s.** zajišťuje ve městě Sezemice svoz směsného komunálního odpadu (plus jeho odstranění na skládce) a svoz bioodpadů z hnědých nádob včetně jeho využití na kompostárně. **Flor s.r.o.** pak v Sezemících provozuje sběrný dvůr v areálu Labská, zajišťuje svoz tříděného odpadu z kontejnerů (papír,

plasty, sklo) a jeho využití a od města Sezemice odebírá pytle se separovaným odpadem od občanů (papír, plasty, nápojový karton). **Václav Ruml** provozuje v obci Sezemice druhý sběrný dvůr (včetně výkupny kovů). **Technické služby města Sezemice** zajišťují péči o veřejnou zeleň a sváží od občanů pytle s vytríděným odpadem (pytlový sběr papíru, plastů a nápojových kartonů + bioodpad – sběr posekané trávy) a předávají ho k využití.

Vybavenost: Město Sezemice řeší separaci odpadů zejména pytlovým sběrem tohoto odpadu, přesto je však po městě k dispozici také **29 sběrných hnízd na separovaný odpad** na celkem 3 493 obyvatel (hustota sběrné sítě na separovaný odpad je přibližně **120 obyvatel/sběrné stanoviště**). Sběrná hnízda v Sezemicích jsou vždy kompletní (papír + plasty + sklo), sběrná hnízda v okolních obcích spadajících pod Sezemice obsahují pouze nádoby na sklo vzhledem k pytlovému sběru tříděných odpadů. Nápojový karton se sbírá společně s plastem do žlutých kontejnerů nebo do oranžových pytlů (viz dále). Sklo se při třídění odpadů rozlišuje na bílé a barevné a sbírá se pouze do sběrných nádob na stanovištích. Nádoby na sklo, papír i plasty mají všechny spodní výsyp a jsou buď plastové, nebo starší kovové (různé objemy - 900 l, 1 100 l, 1 300 l a 2 500 l). Plasty, papír a nápojové kartony se sbírají také do barevných pytlů (každá komodita do samostatného pytle – plasty = žlutý pytel, papír = modrý pytel, nápojové kartony = oranžový pytel) a tyto pytle jsou sváženy od prahu domů občanů. Obyvatelům jsou k dispozici dále **2 kontejnery na textil** a **1 červený kontejner** ke zpětnému odběru elektrospotřebičů. Odpady mohou občané s trvalým pobytem v obci bezplatně odevzdávat také **ve 2 sběrných dvorech (SD) v obci** (Dukelská ulice - otevřeno po, st, so a areál Labská- otevřeno po - pá). Omezení ve SD platí na objemné odpady (bezplatně max. 100 kg objemného odpadu/měsíc/obyvatel), na pneumatiky (max. 4 pneumatiky z osobního automobilu/měsíc/obyvatel) a stavební odpady (ceník dle váhy a příměsí). **Oba dva sběrné dvory fungují zároveň jako výkupna** – ve sběrném dvoře p. Václava Rumla se vykupuje kovový odpad/šrot, ve sběrném dvoře firmy Flor s.r.o. potom papír, plasty a kovový odpad.

Separční nádoby ve městě Sezemice, Foto: Ing. Pavel Novák s.r.o.

Občané města Sezemice mají hned několik možností, jak nakládat s bioodpady vyprodukovanými ve svých domácnostech. Město Sezemice provozuje nově zavedený **systém odděleného sběru a svozu bioodpadů v hnědých bionádobách o objemu 140 l** (od června 2014). V současné době mají obyvatelé bezplatně zapůjčeno již 120 nádob (hrazeno z rozpočtu města) a systém se postupně dále rozrůstá. **Na využívání systému nádobového svozu bioodpadů** zapojení občané města Sezemice přispívají částkou **300 Kč/nádoba/rok**. Bionádoby se sváží **1 x týdně v sezóně** (květen – září, pátek), 1x za 14 dní v dubnu, říjnu a listopadu a 1 x měsíčně v prosinci – březnu. Každý plátc, který nádobového systému svozu bioodpadů využívá, má nárok na bezplatný odběr kvalitního kompostu zdarma (50 kg/rok/nádoba). **Nádobový sběr doplňuje pytlový sběr bioodpadů**. Biologicky rozložitelné zelené pytle je možné zakoupit na městském úřadě

v Sezemicích (24 Kč/kus). Pytlový sběr je orientován zejména na odpady z údržby zahrad, jako je posekaná tráva (pytlový svoz bioodpadů se také nazývá „Svoz posekané trávy“). Tyto pytle jsou sváženy 1 x týdně ve vegetačním období (po). Oba výše uvedené způsoby doplňuje také **mobilní sběr bioodpadů** (velkoobjemový kontejner), který obec pořádá vždy 2 x ročně (jaro, podzim) a je pro občany obce bezplatný. Bezplatně (občané s trvalým pobytem v Sezemicích) je možné bioodpad předávat také **v obou sběrných dvorech** ve městě. Využití všech výše uvedených odděleně shromážděných bioodpadů od občanů zajišťuje obec na smluvní kompostárně v Dražkovicích.

Způsob platby za odpady: místní poplatek ve výši **500 Kč/rok** (2014) na trvale žijícího obyvatele (vždy odvod alespoň jednoho poplatku za číslo popisné). Pokud občané Sezemic třídí odpady, poskytuje jim obec úlevu ze stanovené výše platby místního poplatku (sběr bodů za odevzdané pytle s tříděnými odpady v rámci obecního pytlového sběru – 1 pytel = 5 bodů = úleva 5 Kč, seznam občanů města a jimi utržených bodů v daném roce je k dispozici na webu obce a je pravidelně aktualizován, maximální možná úleva je 180 Kč). **Za využívání systému nádobového svazu bioodpadů** občané města Sezemice mimo místní poplatek hradí ještě **300 Kč/nádoba/rok**.

Pytlový svoz tříděných odpadů Sezemice, Svoz SKO v obci Sezemice, Foto: <http://www.pytlik.cz>, <http://www.turnov.cz>, Ing. Pavel Novák s.r.o.

Organizace služeb a frekvence svazu odpadů: Svoz smíšeného komunálního odpadu (**SKO**) ve městě probíhá **1 x za čtrnáct dní** od prahu domu (út, sudé týdny). Město Sezemice má uzavřenou smlouvu se společností SMP-Odpady a.s., která zajišťuje svoz a likvidaci smíšeného odpadu a pronajímá městu nádoby na SKO o několika velikostech/objemech. Město pak následně přiděluje sběrné nádoby občanům, a to dle počtu obyvatel na čísle popisném, čímž se snaží počet a velikost nádob redukovat. Pronájem nádob je zahrnut do místního poplatku za odpady. SKO je svážen od občanů nejprve na překladiště firmy SMP-Odpady a.s. do Pardubic, kde probíhá jeho mechanické slisování a kde je přeložen na velkoobjemové kontejnery a dále přepravován na skládku odpadů ve Chvaleticích k jeho odstranění. Sběrné nádoby na **plasty** jsou společností Flor s.r.o. vyváženy **1 x týdně**, nádoby na **papír** pak **1 x za 14 dní**, **sklo barevné** také **1 x za 14 dní** a **sklo bílé** **1 x za měsíc**. Obsah nádob na separovaný odpad je svážen přímo na třídící linku firmy Flor s.r.o. (cca 2km od Sezemic) a po dotřídění putují jednotlivé komodity ke konečným zpracovatelům. Zaplněnost nádob je namátkově kontrolována pracovníky městského úřadu a pracovníky technických služeb města Sezemice, je snaha systém optimalizovat navýšením objemu nádob nebo frekvencí svazu (např. úprava frekvence výsypu plastů dle sezóny). Jak již bylo uvedeno výše, obyvatelé mají také možnost využívat třídění odpadu od prahu svého domu – **zavedený pytlový sběr separovaného odpadu (papír = modrý pytel, plasty = žlutý pytel, nápojový karton = oranžový pytel)**, který probíhá **jedenkrát do měsíce** (poslední středa v měsíci). Na každém pytli je nalepen čárový kód, který slouží k identifikaci původního majitele pytle. Identifikace zajišťuje jednak větší čistotu separovaného sběru odpadů, ale také umožňuje spočítat množství separovaných odpadů odevzdaných konkrétním obyvatelem do systému za rok (počet pytlů), od něhož se odvíjí úleva na místním

poplatku pro daného obyvatele (viz výše). Pytle jsou shromážděny před domem a svázeny technickými službami města. Při svozu jsou pytle namátkově kontrolovány (naplněnost pytlů a odpovídající váha – tzn., zda obsahují danou surovinu, vizuální kontrola), při pochybnostech jsou dány stranou a provede se jejich přesné převážení (obcí stanoveny váhové limity pro pytle s jednotlivými surovinami k akceptaci do systému úlev - pytel papír = nejméně 10 kg, pytel plast a tetrapak = nejméně 2kg). Na webu města může každý obyvateľ sledovat, kolik pytlů s tříděným odpadem již odevzdal a kolik bude činit jeho úleva na místním poplatku za systém OH v daném roce. Svezené vytríděné odpady (pytle) technické služby předávají firmě Flor s.r.o., která zajišťuje jejich dotřídění na vlastní třídící lince a jejich využití.

Informování občanů města o službách odpadového hospodářství: MěÚ Sezemice informuje občany města o službách v OH několika informačními kanály:

- **webové stránky** obce – přehledné webové stránky obsahují informace z OH, harmonogramy svozů, zavedené novinky, vyhlášky
- **noviny radnice** – několikrát do roka je v měsíčníku Sezemické noviny otištěn článek s odpadovou tematikou – zejména se jedná o novinky v OH obce, harmonogramy svozu směsných komunálních odpadů a bioodpadů, otevírací doba sběrných dvorů, atd.
- **letáčky do schránek** – letáková akce k třídění bioodpadů a k podpoře odděleného sběru bioodpadů

Plánování odpadového hospodářství:

Město Sezemice má platný Plán odpadového hospodářství (POH), jehož cíle se již podařilo naplnit. V nedávné době byl POH prodloužen, nový se bude zpracovávat až v návaznosti na nové národní a krajské POH.

FAKTORY ÚSPĚCHU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Město Sezemice dosahuje dlouhodobě velmi dobrých výsledků v separaci odpadů. Dokonce se mu daří **v případě všech tří komodit (papír, plasty, sklo) již nyní naplňovat cíle Evropské rámcové směrnice o odpadech (ES/98/2008)**, které byly stanoveny až pro rok 2020 – tzn. materiálově využít minimálně 50 % uvedených složek domovních a jim podobných odpadů (separace **papíru = 58 %**, separace **plastů = 62 %** a separace **skla = 63 %**). Díky svému úsilí město Sezemice v roce 2012 vyhrálo krajskou soutěž v třídění a recyklaci odpadů „O perníkovou popelnici“ v kategorii obec nad 2 000 obyvatel. Sezemice také v roce 2013 uspělo v celostátní soutěži obcí v třídění odpadů „O křišťálovou popelnici“ společnosti EKO-KOM a.s. (finalista soutěže).

Hlavní faktory úspěchu odpadového hospodářství města Sezemice:

- **třídění odpadů u prahu domu (pytlový svoz separovaného odpadu)**
- **hustá síť infrastruktury OH (vyšší počet sběrných dvorů a stanovišť k třídění odpadů na obyvatele)**
- **operativní svozy tříděného odpadu v případě potřeby (mimo stanovené harmonogramy)**
- **motivační systém platby za OH - úlevy na místním poplatku při separaci odpadů (pytlový sběr)**
- **dostupnost svozu bioodpadů pro všechny občany obce (více forem) – snižuje se jeho množství v SKO**